

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

LJUDSKA PRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI: 150 ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA POZIVA VLAST NA PRIHVATANJE PREPORUKA UPP-a

Sarajevo, 11/02/2015 - U ime 150 partnerskih nevladinih organizacija, danas su u Sarajevu TRIAL, MyRight i Mreža pravde predstavili neke od ključnih preporuka Univerzalnog periodičnog pregleda Ujedinjenih Nacija. Ovaj relativno novi instrument Vijeća za ljudska prava Ujedinjenih Nacija razmatra i procjenjuje stanje ljudskih prava u svim državama. U novembru 2014. godine, BiH je dobila 167 preporuka dostavljenih od strane drugih država, nevladinih organizacija ili agencija UN-a. Zajednički zaključak svih organizacija koje su učestvovala u pripremanju izvještaja jeste da se vlasti što prije formiraju, odmah prihvate preporuke i počnu sa njihovom provedbom bez odlaganja.

Nakon UPP-a 1. ciklusa (2010), BiH je prihvatila preporuke da provodi istragu, omogući pristup pravdi i osigura reparacije žrtvama zločina i teških kršenja ljudskih prava počinjenih tokom rata. Međutim, četiri godine kasnije, NVO su zaključile da nijedna od ovih preporuka nije provedena i da je nacionalni pravni okvir za ljudska prava i dalje manjkav. Oni, također, naglašavaju da prava ratnih žrtava i njihovih porodica garantovana međunarodnim sporazumima još uvijek nisu ostvarena i da se krše 20 godina nakon završetka rata. Slične preporuke, s posebnim naglaskom na položaj žena žrtava seksualnog nasilja u ratu, su ponovljene u novembru 2014. na samom kraju 2. ciklusa UPP-a. Od BiH se sada očekuje da javno prezentira koji je od 167 preporuka prihvatila.

Pozivajući na spremnost da sarađuju sa novoizabranim vlastima, NVO su ipak zabrinute zbog neuspjeha jačanja kapaciteta za provođenje istraga i procesuiranje, kao i za pružanje podrške ratnim žrtvama i osobama sa invaliditetom. ***"Osigurati implementaciju državne strategije za procesuiranje ratnih zločina, usvajanje zakona o pravima žrtava torture, te osiguranje sveobuhvatne zaštite svjedoka i žrtava uz pružanja psihološke podrške na svim nivoima, naročito prije, za vrijeme i nakon suđenja su pitanja prioriteta. Bosna i Hercegovina mora sada prihvatiti i implementirati ove preporuke donijete u novembru 2014."***, pozvala je **Selma Korjenić**, TRIAL-ova kordinatorica za ljudska prava u BiH.

Govoreći o pravima osoba s invaliditetom, **Fikret Zuko** je u ime organizacije MyRight skrenuo pažnju da su samo dvije preporuke usvojene iz prethodnog izvještaja te pozvao vlasti na usvajanje svih preporuka bez odlaganja, te da na partnerskoj osnovi osobe s invaliditetom budu uključene u proces implementacije preporuka i da daju svoj doprinos poboljšanju ljudskih prava osoba s invaliditetom u BiH. ***„Mi, osobe sa invaliditetom, imamo pravo na dostojanstven život, i tražimo od institucija vlasti da nam obezbijede uslove i mogućnosti da ostvarujemo pravo na zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, rehabilitaciju, zapošljavanje, socijalnu sigurnost, porodični život i sl. kao i drugi građani. Sada je pravi trenutak da***

track impunity always

se napravi promjena. Nova vlast se tek konstituše, a budžeti su još u fazi pripreme. Pozivam vlast da nas na partnerskoj osnovi uključi u donošenje svih odluka od interesa za osobe sa invaliditetom, a da u budžete uključe i sredstva koja će doprinijeti ostvarenju prava osoba s invaliditetom“, poručio je Zuko.

Bosna i Hercegovina je ponovo prema ocjeni Vijeća za ljudska prava država sa neefikasnim sistemom pravosuđa u kome građani nemaju jednak pristup pravdi. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći na nivou BiH nije donesen i nije sigurno kada će ponovo biti razmatran od strane donosioca odluka. ***“Iako su ispunjeni zakonski i institucionalni uvjeti za nezavisnost pravosuđa, sama nezavisnost je dovedena u pitanje kroz način na koji se pravosuđe finansira, te način na koji se imenuju sudije Ustavnih sudova”***, istakla je **Snježana Ivandić Ninković** direktorica Asocijacije za demokratske inicijative u ime Mreže pravde, mreže 65 članica koje su učestvovala u pripremi izvještaja o stanju ljudskih prava u BiH. Kako je naglasila problem je i činjenica danije donesen Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću (VSTV) te nije usvojen pravilnik o sukobu interesa članova VSTV koji je još uvijek u razmatranju. ***«Izmjene i dopune Zakona o krivičnom postupku FBiH nisu usvojene što je jedan od glavnih uzroka što se zločini iz mržnje koji su počinjeni u FBiH ne mogu adekvatno procesuirati niti počiniocima dosuditi odgovarajuća kazna»***, istakla je Ivandić Ninković, te pozvala na njihovo hitno usvajanje. Ističući važne elemente preporuka, naveden je porast broja slučajeva kršenja prava radnika, posebno onih uzrokovanim diskriminacijom na radnom mjestu, dok se Zakon o zabrani diskriminacije koristi veoma ograničeno i njegova dosadašnja primjena nije dala većih efekata.

U martu 2015. očekuje se usvajanje finalnog izvještaja o stanju ljudskih prava i više od 150 nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini su pozvale vlasti na usvajanje svih preporuka i njihovo provođenje bez odlaganja.